

for 3die Kreds (Holstein-Holsteinborg) nu paa Forslagsstillernes Vegne har motiveret, da taler jeg selvfølgelig ikke paa Udvalgets Vegne, heller ikke paa et Udvalgsflertals Vegne, men jeg udtaler mig paa det Mindretals Vegne, der bestaar af det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Theilmann) og mig selv.

Jeg vil begynde med at takke den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, fordi han udtalte, at det var for at vise Imødekommen overfor dem, der saa væsentlig anderledes paa adskillige Punkter i Lovforslaget, end han gør, at han nu havde stillet disse Ændringsforslag. Det var for at hjælpe til, at Sagen kunde gaa sin Gang, og Lovforslaget ogsaa blive forhandlet i det andet Ting. Min Meningsfælle og jeg have taget vor Stilling til disse Ændringsforslag ud fra det samme Synspunkt, idet ogsaa vi ønske, at der maa kunne opnaas en Forstaaelse om Lovforslaget, saa det kan blive til Lov i indeværende Rigsdagssamling. Angaaende de 3 stillede Ændringsforslag skal jeg da sige, at jeg slet ikke kan tillægge noget af dem den Betydning, som Forslagsstillerne aabenbart gøre. Betragtede fra et rent teoretisk Synspunkt kunne de tage sig store og betydningsfulde ud, men praktisk set er deres Betydning kun ringe.

Hvad saaledes først angaar Ændringsforslaget under Nr. 1, da maa jeg være ganske enig med en af Landets Biskopper, Biskoppen i Ribe Stift, naar han i sin Erklæring om Menighedsraadsforslaget har udtalt, at „han tvivler om, at man ved at indsætte fyldigere Bestemmelser i §§ 4 og 11 vil kunne opnaa noget videre i Retning af at forbedre Vælgerne eller de valgte“, og det er derfor efter min Mening et stort Spørgsmaal, om der i Virkeligheden i nogen Retning vindes noget ved at udvide og skærpe Erklæringen i § 11, som foreslaaet, saaledes at den kommer til at omfatte baade det kirkelige Udvalgs Erklæring og det foreliggende Lovforslags Erklæring, stillede Side om Side. Nogen Garanti for Menighedsraadsmedlemmernes kristelige og kirkelige Sindelag opnaar man selvfølgelig heller ikke ved denne udvidede Erklæring. Kan der i denne Forbindelse i det hele taget tales om Garanti, maa den søges paa andre Steder end i de afgivne Erklæringer. Glemmes maa det heller ikke i denne Sammenhæng, at Udtrykket: „Jeg vedkender mig den kristne Tro, paa hvilken jeg er døbt“ langt mindre egner sig som Indledning til Menighedsraadsløftet nu efter den derom over hele Landet førte Diskussion end den

Gang, Udtrykket blev vedtaget i det kirkelige Udvalg.

Det andet Ændringsforslag gaar ud paa, at der skal nedsættes et nyt kirkeligt Udvalg, et Surrogat for en Kirkedag, som Forslagsstilleren kalder det, bestaaende af 36 Medlemmer, dels gejstlige, dels Lægmand. Hvert 6te Aar skal der foretages nye Valg til dette Udvalg. Disse Valg ville medføre stort Arbejde for mange og betydelige Udgifter for Statskassen, der skal bære Omkostningerne. Og efter alt dette ved man dog ikke, om Udvalget nogen Sinde kommer til at træde i Virksomhed. Det kommer nemlig ganske an paa Kultusministeren. Denne kan efter eget Forgodtbefindende, eller som der staar i Forslaget: „Naar som helst han maatte finde Anledning dertil“, sammenkalde Udvalget til at drøfte og afgive Betænkning om folkekirkelige Forhold; men han kan ogsaa lade være nogen Sinde at sammenkalde Udvalget; og den praktiske Betydning af et saadant Udvalg kan derfor let blive lig Nul.

Hvad endelig det 3die Ændringsforslag angaar, maa det vel betragtes som et betydningsfuldt Spørgsmaal, om der af Statskassen skal ydes Tilskud i al Almindelighed til utilstrækkeligt lønnede Præster; naar man derimod ser paa Størrelsen af det foreslaaede Tilskud, 25,000 Kr. aarlig, maa det sikkert erkendes, at det er et saare ringe Beløb i alt Fald overfor det Billighedskrav, for ikke at sige det Retfærdighedskrav, som Præstestanden maa siges at have paa at faa nogen Erstatning for det Indtægtstab, den har lidt ved Tiendeaflysningen. Man træffer ikke sjælden Præster, der kunne berette om, at de som Følge af Tiendeaflysningen have lidt et Indtægtstab af 500—1,000 Kr. om Aaret og derved ere komne ned paa en Lønning, der maa siges at være aldeles upassende i Forhold til deres Embedsalder. Jeg nævnedes ved anden Behandling en Præst, der havde været Sognepræst i 15 Aar og Provst i 8 og nu sad med en Løn paa 2,400 Kr. Jeg kan i Dag nævne, at en Præst for mig har oplyst, at han, efter at have været Præst i 23½ Aar, sidder med en Lønning af ca. 2,400 Kr., og i de 14—15 Aar, han har siddet i sit nuværende Embede, er dettes Indtægt gaaet ned bl. a. som en Følge af Tiendeaflysningen med ca. 1,000 Kr., medens man ellers som Regel maa gaa ud fra, at Embedsindtægterne gaa op med Aarene. Der er altsaa adskillige Præster, der aabenbart have et Retfærdighedskrav paa at faa et Lønnings-tillæg. Jeg tror dog, at disse 25,000 Kr. ere